

8. POTENȚIALUL ECONOMIC

RESURSE NATURALE

Tipurile de resurse naturale de care dispune în spațiul său teritorial orașul Sulina sunt:

- resurse peisagere
- resurse climatice
- resurse piscicole
- resurse vegetale

Față de această tipologie a resurselor, se impune conștientizarea importanței de a se practica, pentru activitățile economice de punere în valoare a fiecăreia dintre acestea, un management care să țină seama de principiile dezvoltării durabile, vizând prezervarea biodiversității caracteristice a Deltei și durabilitatea activităților economice în sensul suportabilității de către mediu și regenerării resurselor.

Delta are proprietatea de a poseda resurse regenerabile, element favorizant pentru activitățile economice, însă numai în cazul în care nu se practică o exploatare agresivă, tocmai pentru ca succesele înregistrate pe plan economic să mențină permanent în atenție principiul durabilității.

Față de propunerile formulate în Planul director Sulina Rescue 2000, în intervalul parcurs a reieșit că întreprinzătorii orașul Sulina au în vedere doar trei dintre ele, întrucât s-a apreciat că nu ar exista potențial local de valorificare și oportunități de punere pe piață. Resursa vegetală, care poate să stea la baza unor posibile activități manuale creative, în particular pentru forța de muncă feminină, prin realizarea și comercializarea de împletituri și mic mobilier, poate fi considerată o resursă în rezervă a cărei valorificare depinde exclusiv de apariția unor creatori cu deosebită originalitate.

ACTIVITĂȚI ECONOMICE

Este de interes să se remarce faptul că în statisticile anului financiar 1999 nu era menționată nici o firmă la „tipul de activitate *turism*”. De asemenea, nici la "*construcții*" și nici la "*industrie ușoară*", aceasta din urmă, însă, o categorie de interes mai scăzut în zonă. Corespunzător, nu s-au înregistrat nici venituri din turism.

Situația la momentul actual e total schimbată. Activitatea de "tip industrie" s-a diminuat atât față de situația din anul 2000, cât și față de anul 2003 (18,8% din forța de muncă) și scăderea continuă (5,6% din forța de muncă în 2007). Depinde de decizia antreprenorială locală dacă în viitor producția de pește poate fi valorificată industrial, posibil în parteneriate prin constituirea de clustere cu firme din alte zone învecinate.

Din datele furnizate de autoritățile fiscale, rezultă următoarea evoluție a numărului total de firme înregistrate în orașul Sulina față de numărul de firme plătitoare de TVA:

An	Nr societăți comerciale plătitoare de TVA	Nr total societăți comerciale
2004	88	141
2005	92	163
2006	93	170
2007	88	166
2008	95	172

An	Total TVA colectat Lei, prețuri curente	
2003	6.221.467.497	(153.068,45 EUR)
2004	7.908.024.536	(201.170,81 EUR)
2005	1.014.946	(274.993,49 EUR)
2006	1.094.557	(323.670,64 EUR)
2007	1.103.262	(305.595,81 EUR)

Se constată o dinamică ascendentă a încasărilor din TVA, ca indicator al creșterii economice.

Pe lângă contextul macroeconomic și efectul pozitiv al introducerii cotei unice de impozitare, trebuie să fie menționate ca factor de susținere a creșterii cifrei de afaceri apariția infrastructurii informatice absolut necesare pentru mediatizare, în special în ceea ce privește turismul.

Au fost realizate unele măsuri prevăzute în planul director, precum asigurarea transportului public între oraș și plajă și multiplicarea oportunităților de deplasare la/de la Sulina și în împrejurimi, inclusiv cu ambarcațiuni private, pentru practicarea turismului de cunoaștere și eco-turismului.

Există unele premise pentru practicarea activităților economice în grupări de tip „cluster”, concept deosebit de actual, având în vedere că datorită complexității mediului economic, este oportună relizarea de sinergii între activitățile diferitelor firme cu activități legate de aceeași ramură. În cazul Deltei și al orașului Sulina în particular, se recomandă ca firmele de turism să realizeze parteneriate între ele, cu firmele de transport și cu firmele și organizațiile de pescuit pentru asigurarea confortului culinar al turiștilor, cu firme de materiale sportive, altele asemenea și nu în ultimul rând, cu firme din zonele învecinate.

În statistica anului 2004 sunt menționate la tipul de activitate „hoteluri, restaurante, pensiuni, baruri” 10 unități dintre care 4 cu cifre de afaceri semnificative și fără pierderi. Trei dintre ele se regăsesc și în statistica din 2007, însă cu cifra de afaceri mult scăzută, un profit mai modest dar și pierderi mai reduse.

În 2007, la acest tip de activitate sunt menționate 12 unități, iar din statistica publică rezultă că firme care se prezintă ca fiind exclusiv pensiuni sunt 10 unități. Nu se regăsesc în statistici parametrii necesari și specifici, anume, capacitatea totală de cazare și numărul de înnoptări. Pentru a determina potențialul de creștere al economiei orașului și evoluția acesteia, este absolut necesară explicitarea acestor parametri, atât din punct de vedere statistic, pentru a stabili dinamica fenomenului dar și pentru stabilirea politicilor corelate - utilități, capacități de transport.

Cu privire la numărul de turiști sosiți în Deltă se face mențiunea că în anul 2007 au fost înregistrați în jur de 30 de mii iar în 2008, până la 30.09, au fost înregistrați 105 mii. Creșterea este evidentă și ea se datorește exclusiv asigurării condițiilor de cazare corespunzătoare. Pentru Sulina se menționează un record de sosiri în 2008, evaluat la cifra de cca. 10 mii.

Dintre politicile necesare pentru această activitate se impune pregătirea resursei umane în vederea desfășurării activităților birocratice de tipul: acreditarea ca stațiune turistică a orașului Sulina, precum și asigurarea resursei umane specializată în turism.

Firmele specializate în activități de comerț indicate în statistica din 2007 sunt în număr de 20, comparativ cu 18 în 2004 și se regăsesc majoritatea în 2007, ceea ce e pozitiv. Totuși, trebuie să fie remarcat numărul de firme cu pierderi, crescut în 2004, comparativ cu 2007.

A crescut numărul de firme de servicii în 2007, fapt de asemenea pozitiv.

În același timp, în orașul Sulina s-au înregistrat constant venituri din activitatea portuară propriu-zisă și din tranzitul navelor maritime.

Prin specificul evoluției și structurii localității, Sulina păstrează în anumite zone un caracter rural. În aceste gospodării se înregistrează ca activitate casnică prezența și creșterea animalelor. Statistica prezintă toate categoriile și anume: bovine, porcine, ovine, cabaline, caprine, dar numărul lor a scăzut constant din 2003 când

exista un total de 1514, până în 2007, când totalul este de 1259. Și în acest caz depinde de decizia administrației locale dacă încurajează această activitate benefică atât pentru subzistență, cât și pentru posibile parteneriate cu pensiunile nou înființate. Ca idee de afacere, se poate organiza o curte cu animale domestice, de vizitat de către părinții orașeni cu copii, amenajată atractiv, după modele de succes existente.

Este util de luat în calcul pentru veniturile localității toate resursele existente și populația trebuie încurajată să practice îndeletnicirile tradiționale, pe lângă activitățile din societățile comerciale.

RESURSE UMANE

Statisticile oficiale privitoare la populația orașului Sulina oferă cifre care indică un declin demografic lent al orașului, de la 5.057 locuitori în anul 2000 la 4.593 în 2007. Sporul natural a fost în 2006 de -7,1‰. Sporul migrator înregistrează și el constant o valoare negativă. Există un deficit de populație tânără - segmentul de vârstă 0-14 ani reprezintă doar 12,3% din totalul populației, dar populația în vârstă de muncă este relativ bine reprezentată: 76,1% în 2007.

S-a constatat că, în raport cu anul 2003, în 2007 a crescut semnificativ numărul de salariați, care reprezintă 29,7% din totalul populației locale. În 2003 ponderea populației salariate era de numai 18,3%.

De interes pentru potențialul economic este examinarea structurii socio-profesionale actuale a populației.

<i>Statutul profesional</i>	<i>Nr total</i>
<i>Salariați</i>	<i>1375</i>
<i>Patroni (întreprinzători privați) și lucrători pe cont propriu</i>	<i>40</i>
<i>Membri ai unor organizații de pescari</i>	<i>231</i>

RESURSELE FINANCIARE

Examinarea bilanțului venituri și cheltuieli al orașului Sulina pentru anul 2007 impune câteva constatări:

- *cu privire la "venituri"*

- Prevederile bugetare la capitolele mari au coincis în general cu veniturile realizate.

- Cu mult sub prevederi sunt încasările realizate la capitolul „Taxe hoteliere”. Prezența acestui capitol se remarcă doar în prevederile bugetare pe 2007, fapt ce atestă orientarea economică nouă în sensul că turismul trebuie să devină o sursă de venit importantă în funcție de politicile administrației locale pentru susținerea sa. Pe de altă parte, prevederea bugetară inițială de 300.000 lei, precum și prevederea bugetară trimestrială definitivă de 10.000 lei surprinde, constatând că încasările realizate sunt de 5.987 lei. Se pune întrebarea cu privire la modul în care a fost previzionat venitul la acest capitol de buget și se subliniază importanța înregistrării cu acuratețe a indicatorilor specifici acestei activități, astfel încât să se constituie baza de calcul necesară.

- Cu mult sub prevederi sunt și încasările realizate la capitolul „Impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane fizice”: prevederi definitive: 23.000 lei, drepturi constatate: 6.178 lei, încasări realizate: 1.783 lei, restanțe de încasat: 4.395 lei. Din nou surprinde valoarea mare a prevederii comparativ cu realitatea și cu valoarea ce se cunoștea din anii precedenți. Este foarte important ca modul de calcul să se apropie de realitatea din teren, având în vedere că în acest caz elementele de calcul sunt cunoscute și nu depind de valori aleatorii, ca în cazul activității de turism.

- Pentru capitolul „venituri” este pozitiv că încasările realizate din „donații și sponsorizări” au depășit prevederile bugetare trimestriale definitive.

- *cu privire la „cheltuieli”*

- La capitolul „Fond de rezervă bugetară la dispoziția autorităților locale + Servicii publice comunitare de evidența persoanelor”: angajamente bugetare: 282.800 lei; plăți efectuate: 70.193 lei. Surprinde din nou marja aceasta importantă lăsată la dispoziție, aparent fără un calcul fie el și asigurător.

- Pentru capitolul „Învățământ” considerăm extrem de mare diferența dintre „angajamentul bugetar” și „angajamentul legal”. Se impune să se țină seama cu strictețe de cerința imperioasă ca resursa umană adultă să fie pregătită pentru acumularea de competențe noi, în acord cu orientarea economică pe termen lung a orașului Sulina. Administrația locală va trebui să găsească soluții de susținere financiară pentru însușirea de profesii noi și astfel să stimuleze resursa umană să rămână în oraș. Dacă aceste specializări profesionale sunt incluse la capitolul „Programe de dezvoltare regională și socială”, surprinde faptul că angajamentul legal este aproape jumătate din angajamentul bugetar și ar fi util să se realizeze cheltuielile efective, dacă există creditele bugetare trimestriale definitive.

- În ceea ce privește partea a IV-a - Servicii și dezvoltare publică, precum și Protecția mediului, la elaborarea proiectului de buget este extrem de important să se țină seama de toate prevederile de viitor propuse pentru ca localitatea să ajungă la nivelul tehnic și tehnologic necesar și a obține astfel venituri corelate cu condițiile asigurate și a face posibilă practicarea unui management durabil.

În concluzie, se constată că din punct de vedere economic în ultimii ani a avut loc o mutație care, așa cum se prelimina prin Planul director, activitatea orașului s-a reorientat spre resursa sa specifică cea mai productivă și anume, turismul. Pentru o dezvoltare continuă este însă necesară o abordare cu caracter coordonat. Politicile puse în practică trebuie să aibă în vedere influențele pe care le generează pe timp mediu și lung iar resursele financiare este avantajos să fie orientate în funcție de analiza priorităților și de coordonarea între domenii.

Propuneri cu privire la formarea continuă

Dezvoltarea economică a unui oraș presupune pe lângă inițiative, resurse naturale și resurse materiale, parcurgerea de către resursa umană a procesului de însușire a unor competențe necesare pentru desfășurarea activităților la nivelul cerințelor. În conceptul UE privind educația adulților se pune accent pe însușirea de competențe și Sulina nu poate rămâne în afara acestor politici.

Se presupune că au apărut deja și va apărea în continuare necesitatea practicării de către forța de muncă din Sulina a unor profesii noi, de ex. lucrători în servicii informatice (pentru realizarea de site-uri și publicitate pe Internet), manageri în turism și operatori de turism specializați pentru diferite forme de turism, manageri în industria ospitalității (pensuni, hoteluri, restaurante), specialiști gastronomi, manageri de evenimente, etc.

Se constată constituirea, în 2008, în Sulina, a unui Centru de Asistență pentru Afaceri, menit să joace un rol de prim rang în susținerea și orientarea inițiativelor antreprenoriale locale, ca partener privilegiat al administrației locale.

Pe lângă această organizație modernă, se propune înființarea unui centru de informare pentru însușirea de noi competențe, care să sprijine participarea la cursuri de formare continuă a resursei umane în diferite profesii. Acest centru ar avea misiunea să atragă lectori potriviți în Sulina.